



Facultad de Filología y Traducción

(*)

(*)

Horarios

Horarios

(*)

Grado en Estudios de Gallego y Español

Asignaturas

Curso 1º

Código	Nombre	Cuatrimestre	Cr.totales
V01G160V01101	Comunicación oral y escrita: Español I	1C	6
V01G160V01102	Filosofía: Filosofía de la ciencia y del lenguaje	1C	6
V01G160V01103	Idioma moderno: Lengua portuguesa I	1C	6
V01G160V01104	Literatura: Panorama de la literatura gallega I	1C	6
V01G160V01105	Introducción al Estudio del Lenguaje y la Comunicación	1C	6
V01G160V01201	Comunicación oral y escrita: Gallego I	2C	6
V01G160V01202	Idioma moderno: Lengua portuguesa II	2C	6
V01G160V01203	Lengua clásica: Lengua latina	2C	6
V01G160V01204	Literatura: Panorama de la literatura en lengua española I	2C	6
V01G160V01205	Literatura: Teoría de la literatura	2C	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Comunicación oral y escrita: Español I				
Asignatura	Comunicación oral y escrita: Español I			
Código	V01G160V01101			
Titulación	Grado en Estudios de Gallego y Español			
Descriptores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	FB	1º	1C
Lengua Impartición	Castellano			
Departamento	Lengua española			
Coordinador/a	Anaya Revuelta, Inmaculada			
Profesorado	Anaya Revuelta, Inmaculada			
Correo-e	ianaya@uvigo.es			
Web				
Descripción general	(*)La materia presenta algunos conocimientos y técnicas básicas para conseguir que el alumnado mejore su capacidad de comunicación oral y escrita.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Dominar la comunicación con los y las hablantes de las lenguas de estudio en el grado, en diferentes contextos sociales, profesionales y culturales, desarrollando la capacidad de comprensión y expresión oral y escrita, con tolerancia hacia la diversidad social y cultural resultado de la defensa de los derechos fundamentales, de igualdad social, de género, raza y orientación sexual, y los valores propios de la democracia y la cultura de la paz
A4	Conocer los métodos básicos del estudio y análisis lingüístico y literario
A6	Argumentar los temas y textos objeto de estudio de acuerdo con las convenciones académicas, aportando pruebas y sirviéndose de los recursos bibliográficos y electrónicos disponibles, especialmente de los orientados a la investigación lingüística y literaria y a la docencia de las lenguas impartidas en el grado
A7	Participar en debates y actividades de grupo y organizarlos, desarrollando un pensamiento autónomo y crítico, con respeto a las posiciones ajenas y tolerancia hacia la diversidad social y cultural que se expresa en las lenguas y literaturas en cuestión
A8	Formular razonamientos críticos en los ámbitos de estudio lingüístico y literario a fin de adquirir métodos sólidos de análisis, que trasciendan la mera aproximación intuitiva a las lenguas y textos objeto de estudio
A13	Ser competente para utilizar las nuevas tecnologías como recurso metodológico, de investigación, didáctico y de comunicación
B1	Que las/los estudiantes hayan demostrado poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio
B2	Que las/los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio
B3	Que las/los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética
B4	Que las/los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado

Competencias de materia		
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje	
Fundamentar con conocimientos teóricos una expresión correcta y fluida en lengua española.	A1 A4	B1
Analizar y desarrollar de forma crítica ejemplos de expresión oral y escrita.	A6 A8	B1 B3
Promover la autonomía del alumnado para producir y corregir diversos tipos de textos orales y escritos, utilizando adecuadamente los recursos de la lengua española.	A7 A13	B2 B4

Contenidos	
Tema	
Tema 1. La lengua y la comunicación.	1.1. El esquema comunicativo. 1.2. Los tipos de comunicación: oral, escrita, corporal, audiovisual, etc. 1.3. La comunicación verbal y no verbal: funciones de cada una de ellas.

Tema 2. La comunicación escrita.	2.1. Ortografía: acentuación, puntuación y otras cuestiones normativas. 2.2. Gramática. Los vicios del lenguaje. 2.3. Léxico: Errores más frecuentes. El uso de algunos diccionarios.
Tema 3. El texto.	3.1. Propiedades: coherencia y cohesión. 3.2. La organización del contenido: el párrafo, la frase y la palabra. 3.3. Métodos para exponer las ideas. 3.4. Redacción y modalidad: narración, descripción, exposición y argumentación.
Tema 4. La comunicación oral.	4.1. Los cuatro principios fundamentales. 4.2. Herramientas necesarias para hablar correctamente (la voz, la modulación, la dicción, el ritmo, la respiración, la pausa, etc.) 4.3. Normas básicas protocolarias.

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	2	1	3
Sesión magistral	22	44	66
Presentaciones/exposiciones	6	18	24
Trabajos tutelados	5	5	10
Resolución de problemas y/o ejercicios	12	24	36
Pruebas de respuesta larga, de desarrollo	2	0	2
Pruebas prácticas, de ejecución de tareas reales y/o simuladas.	3	6	9
*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado			

Metodologías	
	Descripción
Actividades introductorias	(*)La actividad introductoria consistirá en exponer los objetivos y las principales tareas previstas para el curso. Asimismo se delimitarán las principales líneas temáticas del curso.
Sesión magistral	(*)Actividad teórica. Exposición teórica de la materia que irá acompañada de ejemplos que aseguren la comprensión adecuada de los temas.
Presentaciones/exposiciones	(*)Actividad práctica. Los alumnos expondrán de forma oral un trabajo que habrán preparado previamente de forma individual.
Trabajos tutelados	(*)Actividad práctica. Los alumnos realizarán trabajos dirigidos por la profesora y recibirán asesoramiento tanto sobre la forma como sobre el contenido.
Resolución de problemas y/o ejercicios	(*)Actividad práctica. Se realizarán diversos ejercicios en el aula con el objetivo de relacionar teoría y práctica.

Atención personalizada	
Metodologías	Descripción
Trabajos tutelados	
Resolución de problemas y/o ejercicios	

Evaluación		
	Descripción	Calificación
Presentaciones/exposiciones	(*)Los alumnos expondrán de forma oral un trabajo que habrán preparado previamente de forma individual. Se valorará el uso de medios informáticos (power point, etc.).	25
Pruebas de respuesta larga, de desarrollo	(*)Realización de un examen que contendrá preguntas de carácter teórico y práctico sobre todos los temas impartidos. Habrá una primera parte de preguntas cortas y una segunda parte en la que habrá que desarrollar un tema o varios, en función del resultado del resto de las pruebas del curso.	50
Pruebas prácticas, de ejecución de tareas reales y/o simuladas.	(*)Realización de una práctica que consistirá en la composición de un texto que se decidirá a lo largo del curso.	25

Otros comentarios sobre la Evaluación

Fuentes de información
Cadiñanos Fernández, Alberto y Riesco de Dios, Estilita, Comunicación y relaciones profesionales , Mc Graw Hill, Madrid,
Cassany, Daniel, La cocina de la escritura , Anagrama, Barcelona,
Couto, Manuel, Cómo hablar bien en público. Comunicar, persuadir y convencer con palabras , Gestión 2000, Barcelona,

Montolío, Estrella (coord), **Manual práctico de escritura académica**, Ariel, Barcelona,

Onieva Morales, Juan Luis, **Curso básico de redacción**, Verbum, Madrid,

Onieva Morales, Juan Luis, **Curso superior de redacción**, Verbum, Madrid,

Puchol, Luis, **Hablar en público. Nuevas técnicas y recursos para influir a una audiencia en cualquier circunstancia**, Ediciones Díaz de Santos, S.A., Madrid,

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA, **Ortografía de la lengua española**, Madrid, Espasa,

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA Y ASOCIACIÓN DE ACADEMIAS DE LA LENGUA ESPAÑOLA, **Nueva gramática de la lengua española**, Madrid, Espasa,

Sánchez Lobato, Jesús (coord.), **Saber escribir**, Instituto Cervantes, Aguilar, Madrid,

Recomendaciones

Asignaturas que continúan el temario

Comunicación oral y escrita: Español II/V01G160V01305

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Filosofía: Filosofía da ciencia e da linguaxe				
Asignatura	Filosofía: Filosofía da ciencia e da linguaxe			
Código	V01G160V01102			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	FB	1º	1C
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Leyte Coello, Arturo Antonio			
Profesorado	Leyte Coello, Arturo Antonio			
Correo-e	leyte@uvigo.es			
Web				
Descrición general				

Competencias de titulación	
Código	
A4	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüística e literario
A5	Dispoñer dos coñecementos necesarios para a comprensión, análise, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento dos recursos lingüísticos e literarios para o futuro profesional
A6	Argumentar os temas e os textos obxecto de estudo de acordo coas convencións académicas, achegando probas e servíndose dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles, especialmente dos orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao.
A9	Planificar, estruturar e desenvolver ensaios escritos e presentacións orais en español e en galego, formulando hipóteses cunha metodoloxía apropiada para transmitir ideas eficaces, de acordo coas convencións académicas, e argumentando os razoamentos expostos.
A13	Ser competente para utilizar as novas tecnoloxías como recurso metodolóxico, de investigación, didáctico e de comunicación
B1	Que o estudantado demostrase posuír e comprender coñecementos dunha área de estudo que parte da base da educación secundaria, que se adoita atopar nun nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre os temas destacados de índole social, científica ou ética.
B4	Que as/os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que o alumnado desenvolvese aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Competencias de materia		
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje	
1. Coñecer a diferenza teórica entre procesos de explicación e procesos de comprensión.	A5	B1
	A6	B3
	A9	B4
		B5
2. Dominar practicamente a linguaxe simbólica da lóxica proposicional e a lóxica de predicados.	A6	B1
		B2
		B5
3. Coñecer e distinguir criticamente as diferentes tradicións na filosofía da ciencia e na filosofía da linguaxe.	A4	B2
	A5	B4
	A6	B5
	A9	
	A13	

Contidos
Tema

1. Introducción: o problema do coñecemento e da linguaxe.	1.1. Diferenza entre ciencias formais, ciencias da natureza e ciencias humanas. 1.2. Dous paradigmas do coñecemento: explicación e comprensión.
2. Fundamentos da filosofía da ciencia.	2.1. Nocións básicas: causalidade, observación, conceptos científicos, hipóteses, leis, teorías. 2.2. Perspectivas clásicas da filosofía da ciencia: neopositivismo, estruturalismo, teoría de modelos. 2.3. A crítica á filosofía da ciencia: Thomas S. Kuhn e P. Feyerabend. 2.4. Problemas específicos da interpretación en ciencias humanas.
3. A linguaxe lóxica.	3.1. Linguaxes naturais e artificiais. 3.2. O cálculo lóxico. Sintaxe e semántica. 3.3. Lóxica de proposicións. 3.4. Lóxica de predicados.
4. Fundamentos da filosofía da linguaxe.	4.1. Perspectiva lóxico-analítica. O problema da verdade. 4.2. Perspectiva hermenéutica. Linguaxe e verdade.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Resolución de problemas e/ou exercicios	18	18	36
Presentacións/exposicións	12	48	60
Sesión maxistral	20	28	48
Probas de resposta curta	1	2	3
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	2	3

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adoitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado, ante o docente e/ou un grupo de estudantes, dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto etc. Pódese realizar de maneira individual ou en grupo.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que ten que desenvolver o estudantado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Aclarar e ampliar aspectos da explicación maxistral, insistindo naqueles aspectos que pola súa importancia xeral ou polo seu interese persoal resulten decisivos para un aproveitamento específico da materia explicada. Axudar a resolver problemas de lóxica especialmente complexos, axudando de forma individualizada en todos aqueles procedementos concretos que presenten dificultades. Criticar e corrixir a exposición pública no relativo, sobre todo, a dous aspectos: contido e retórica, remarcando a íntima relación que gardan entre si os contidos informativos e a forma de expoñer.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Aclarar e ampliar aspectos da explicación maxistral, insistindo naqueles aspectos que pola súa importancia xeral ou polo seu interese persoal resulten decisivos para un aproveitamento específico da materia explicada. Axudar a resolver problemas de lóxica especialmente complexos, axudando de forma individualizada en todos aqueles procedementos concretos que presenten dificultades. Criticar e corrixir a exposición pública no relativo, sobre todo, a dous aspectos: contido e retórica, remarcando a íntima relación que gardan entre si os contidos informativos e a forma de expoñer.
Presentacións/exposicións	Aclarar e ampliar aspectos da explicación maxistral, insistindo naqueles aspectos que pola súa importancia xeral ou polo seu interese persoal resulten decisivos para un aproveitamento específico da materia explicada. Axudar a resolver problemas de lóxica especialmente complexos, axudando de forma individualizada en todos aqueles procedementos concretos que presenten dificultades. Criticar e corrixir a exposición pública no relativo, sobre todo, a dous aspectos: contido e retórica, remarcando a íntima relación que gardan entre si os contidos informativos e a forma de expoñer.

Avaliación

	Descrición	Calificación
Presentacións/exposicións	Cada estudante traballará un texto clásico da materia que terá que expoñer publicamente.	3
Probas de resposta curta	Probas para avaliar as competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. O alumnado debe responder de maneira directa e breve baseándose nos coñecementos que ten sobre a materia.	4
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Proba en que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o estudantado debe aplicar os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial e non presencial, utilizando diferentes ferramentas como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia etc.	3

Otros comentarios sobre la Evaluación

N
a
s
e

Bibliografía. Fontes de información

Th. S. Kuhn, **La estructura de las revoluciones científicas**, Fondo de Cultura Económica,
M. Manzano / A. Huertas, **Lógica para principiantes**, Alianza Editorial,
J. Hierro Pescador, **Principios de Filosofía del lenguaje**, Alianza Editorial,
M. W. Wartofsky, **Introducción a la Filosofía de la ciencia**, Alianza Editorial,
J. Valdés Villanueva, **La búsqueda del significado**, Tecnos,
A. Deaño, **Introducción a la Lógica formal**, Alianza Editorial,
M. Garrido, **Lógica Simbólica**, Tecnos,
W. Stegmüller, **Teoría y Experiencia**, Ariel,
W. Stegmüller, **La concepción estructuralista de las teorías**, Alianza Editorial,
R. Carnap, **Fundamentación lógica de la física**, Sudamericana,
R. Carnap/O. Morgensten, **Matemáticas en las ciencias del comportamiento**, Alianza Editorial,
C.H. von Wright, **Explicación y comprensión**, Alianza Editorial,

r
i
a

Recomendacións

a
l
u
m
n
a
d
o
d
e
m
o
s
t
r
a
r
á
m
e
d
i
a
n
t
e
u
n
h
a
ú
n
i
c
a
p

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Idioma moderno: Lingua portuguesa I				
Asignatura	Idioma moderno: Lingua portuguesa I			
Código	V01G160V01103			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	FB	1º	1C
Lingua Impartición				
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Pereira Coutinho de Freitas Silva, Marta			
Profesorado	Pereira Coutinho de Freitas Silva, Marta			
Correo-e	martapereira@uvigo.es			
Web				
Descrición general	Nesta materia preténdese que o alumnado adquira coñecementos básicos da lingua e culturas de expresión portuguesa			

Competencias de titulación	
Código	
A5	Dispoñer dos coñecementos necesarios para a comprensión, análise, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento dos recursos lingüísticos e literarios para o futuro profesional
A7	Participar en debates e actividades de grupo, e organizalos desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico con respecto ás posicións alleas e á tolerancia cara á diversidade social e cultural que se expresa nas linguas e literaturas en cuestión.
A10	Ser capaces de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar o medio propio na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B5	Que o alumnado desenvolvese aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Competencias de materia		
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje	
Adquirir coñecementos básicos de lingua portuguesa: comprensión oral e escrita	A5	B5
Adquirir coñecementos básicos de lingua portuguesa: expresión oral e escrita	A5	B5
Adquirir coñecementos básico de países de lingua oficial portuguesa: aspectos básicos culturais	A10	
Saber traballar en grupo na realización de actividades prácticas nas aulas	A7	

Contidos	
Tema	
Contidos gramaticais	Fonética; Ortografía; Verbo (presente, pretérito perfecto simple, pretérito imperfecto de indicativo); Substantivo; Adxectivo; Artigo; Determinantes; Preposicións e contraccións.

Contidos lexicais

Aula;
Saúdos e despedidas;
Presentación persoal;
Números;
Cores;
Partes do día;
Días da semana;
Meses;
Estacións do ano;
Horas;
Medios de transporte;
Accións cotidianas;
Casa - exterior;
Casa - interior: sala, habitación, cuarto de baño, cociña;
Roupa;
Corpo;
Alimentación;
Correspondencia informal.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Sesión maxistral	21	45	66
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	28	40
Traballos de aula	12	25	37
Outros	4	0	4
Probas de resposta curta	1	0	1
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	0	1

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Sesións teóricas
Resolución de problemas e/ou exercicios	Sesións prácticas
Traballos de aula	Sesións prácticas - traballo en grupo
Outros	

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Atención a problemas específicos do alumnado durante as sesións prácticas
Traballos de aula	Atención a problemas específicos do alumnado durante as sesións prácticas

Avaliación

	Descrición	Calificación
Sesión maxistral	Proba teórica escrita	25
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba práctica escrita	25
Traballos de aula	Realización/presentación de traballos varios	50

Otros comentarios sobre la Evaluación

1. A realización/presentación de traballos varios inclúe tamén:

- Presencialidade nas aulas (10%)
- Proba oral (15%)

2. No inicio do cuadrimestre o alumnado deberá optar por avaliación continua ou avaliación única.

O alumnado que escollo a avaliación única deberá realizar un exame teórico-práctico no mes de xullo: proba escrita 80% (40% teoría; 40% práctica); proba oral 20%.

Bibliografía. Fontes de información

Dicionário da Língua Portuguesa 2011, Porto Editora, 2010. (ISBN: 978-972-0-01564-8)

Dicionário Moderno de Verbos Portugueses, Porto Editora, 2010. (ISBN: 978-972-0-05756-3)

Prontuário da Língua Portuguesa, Porto Editora, 2010. (ISBN: 978-972-0-01438-2)

COIMBRA, O. M.; COIMBRA, I. Gramática Activa 1, Lidel (ISBN: 978-972-757-172-7)

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura: Panorama da literatura galega I				
Asignatura	Literatura: Panorama da literatura galega I			
Código	V01G160V01104			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	FB	1º	1C
Lengua Impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Navaza Blanco, Gonzalo			
Profesorado	Navaza Blanco, Gonzalo			
Correo-e	gnavaza@uvigo.es			
Web				
Descrición general	Literatura galega desde a Idade Media ao Rexurdimento			

Competencias de titulación

Código	
A2	Identificar, comprender e apreciar as principais contribucións das literaturas do español (en España e en América) e do galego, con especial sensibilidade para as literaturas emparentadas, como son as que corresponden ás linguas neolatinas e en particular a portuguesa
A4	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüística e literario
A5	Dispoñer dos coñecementos necesarios para a comprensión, análise, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento dos recursos lingüísticos e literarios para o futuro profesional
A6	Argumentar os temas e os textos obxecto de estudo de acordo coas convencións académicas, achegando probas e servíndose dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles, especialmente dos orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao.
A7	Participar en debates e actividades de grupo, e organizalos desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico con respecto ás posicións alleas e á tolerancia cara á diversidade social e cultural que se expresa nas linguas e literaturas en cuestión.
A11	Mostrar sensibilidade cara ás achegas feitas polas mulleres á literatura e á cultura española, galega e portuguesa nos seus diferentes ámbitos xeográficos e culturais. Entender as funcións do canon, a súa formación e os seus axentes, e valorar as exclusións que xera, por exemplo, a exclusión dos textos de escritoras, particularmente nos diferentes ámbitos xeográficos e culturais das linguas galega e española.
B1	Que o estudantado demostrase posuír e comprender coñecementos dunha área de estudo que parte da base da educación secundaria, que se adoita atopar nun nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre os temas destacados de índole social, científica ou ética.
B4	Que as/os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que o alumnado desenvolverse aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje	
- Coñecer a cronoloxía da literatura galega, os seus períodos e as principais producións de cada un deles.	A2	B1
- Dispoñer de instrumentos metodolóxicos que permitan a análise da estrutura dun texto literario.	A4	B4
- Dispoñer de criterios que permitan interpretar unha obra literaria en relación co momento histórico en que se produce.	A2	B3
- Identificar, comprender e apreciar as principais contribucións da literatura galega, con atención ao contexto histórico e as literaturas emparentadas.	A2 A4 A5 A6 A7 A11	B1 B2 B3 B4 B5

Contidos	
Tema	
1. Cronoloxía da literatura galega.	a. Períodos. Características da literatura galega en cada un deles. b. A literatura galega e o esplendor medieval c. A decadencia d. O nacemento da literatura galega contemporánea.
2. A lingua medieval. A produción literaria en galego na Idade Media.	a. A lingua literaria da Idade Media. b. Os textos literarios conservados. Os cancioneros. Outros textos. c. A lírica medieval. Os cancioneros profanos. d. Cantigas de amigo, de escarnio, de maldicir. e. O cancionero relixioso. f. A prosa medieval
3. A decadencia do galego como lingua literaria e os chamados Séculos Escuros.	a. O contexto social e histórico. b. A literatura popular. c. Poesía en galego dos séculos XVI e XVII. d. O teatro. e. O galego no século XVIII. Os antecedentes do Rexurdimento. Fruíme, Sarmiento, outros autores. f. Os "vilancicos de galego" e os vilancicos galegos.
4. Literatura galega no inicio do século XIX	a. Autores e períodos. b. Obras e autores nas primeiras décadas do XIX. c. A literatura de circunstancias, a prosa propagandística. d. Fandiño e o teatro en galego nos inicios do s. XIX.
5. O provincialismo. Os precursores. Autores anteriores ao Rexurdimento pleno.	a. O cultivo literario do galego na décadas de 1840 e 1850. b. X. M. Pintos. c. Francisco Añón. d. Outros autores.
6. Rosalía de Castro.	a. Vida e obra de Rosalía. b. Cantares gallegos. c. Follas Novas. d. A prosa galega de Rosalía. O Conto gallego.
7. Eduardo Pondal	a. Vida e obra de Pondal. b. Queixumes dos pinos. c. Celtismo, bardismo, henenismo. d. Visión da natureza. e. O amor e o erotismo na obra de Pondal.
8. Manuel Curros Enríquez	a. Vida e obra. b. Aires da miña terra. c. O divino sainete.
9. Lamas Carvajal e outros autores. A narrativa galega no século XIX.	a. Lamas Carvajal. A obra literaria. b. Marcial Valladares e Maxina. c. A obra narrativa de López Ferreiro. d. Outros narradores.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Seminarios	2	2	4
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	3	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	16	32	48
Presentacións/exposicións	2	6	8
Debates	2	2	4
Traballos tutelados	3	6	9
Estudos/actividades previos	2	2	4
Sesión maxistral	18	36	54
Probas de resposta curta	2	3	5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	4	6
Probas de autoavaliación	1	2	3

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Actividades destinadas a analizar un texto literario específico segundo os métodos expostos nas clases teóricas ou maxistrais.

Eventos docentes e/ou divulgativos Asistencia a conferencias relacionadas cos contidos da materia.

Resolución de problemas e/ou exercicios Análise de textos repartidos na aula.

Presentacións/exposicións Exposición breve na aula, por parte do alumno, dun tema específico previamente asignado.

Debates	Posta en común de análises e interpretacións dun fragmento literario repartido na aula.
Traballos tutelados	Traballos destinados a familiarizar o alumno coa busca de información en arquivos e bibliotecas (Fundación Penzol, Arquivo municipal de Vigo, Arquivo do Museo de Pontevedra, etc.)
Estudos/actividades previas	Exposición previa a un tema, con comentario da bibliografía, das fontes e dos recursos que serán empregados nel.
Sesión maxistral	Exposición na aula, combinando sempre os aspectos teóricos coa lectura de textos literarios que serán repartidos na aula.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudos/actividades previas	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Traballos tutelados	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Debates	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Sesión maxistral	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Presentacións/exposicións	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Pruebas	Descrición
Probas de resposta curta	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Probas de autoavaliación	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.

Avaliación

	Descrición	Calificación
Eventos docentes e/ou divulgativos	Poderá esixírselle ao alumnado un resumo das conferencias ou eventos docentes e/ou divulgativos.	0,5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliaranse como complemento das probas de resposta longa e dos estudos e actividades previas dos traballos tutelados.	0,5
Presentacións/exposicións	Un terzo da nota correspondente ao traballo tutelado valora a capacidade expositiva na presentación ou exposición na aula.	1
Traballos tutelados	Equivalen a un 30 % da nota. A avaliación desagregámola na nota atribuída aos estudos ou actividades previas e as autoavaliacións (1) o traballo tutelado en si (1) e a exposición na aula (1) [total: 3].	1
Estudos/actividades previas	Avaliación previa dos traballos tutelados que dan orixe ás presentacións ou exposicións na aula.	0,5

Sesión maxistral	A adquisición dos contidos e destrezas adquiridos nas sesións maxistrais avalíase nas probas correspondentes. Valorarase, ademais, a asistencia ás clases (que ha de superar o 80 % das horas), a atención e a participación.	0,5
Probas de resposta curta	Unha proba tipo test servirá para detectar a adquisición de competencias no relativo aos contidos e á capacidade de interpretar e analizar un texto literario.	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Realizaranse polo menos dúas probas en que o alumnado deba desenvolver por escrito un tema e un comentario dun texto literario.	3,5
Probas de autoavaliación	Complementarias da cualificación dos traballos tutelados.	0,5

Otros comentarios sobre la Evaluación

- (1). O alumnado cualificado negativamente na avaliación continua pode someterse a nova avaliación na segunda convocatoria mediante un exame escrito. Dependendo da cualificación obtida na avaliación continua, este exame poderá substituírse pola presentación dun traballo.
- (2). Para o alumnado que non se somete á avaliación continua, a cualificación da primeira convocatoria basearase, a partes iguais, nun traballo escrito (proposto no inicio do cuadrimestre) e un exame. En caso de obter cualificación negativa no traballo ou no exame, será avaliado en segunda convocatoria; para a cualificación do traballo, presentándoo novamente coas modificacións suxeridas, e para o exame, someténdose a unha nova proba escrita.
- (3). O alumnado de Complementos de Formación cursa con esta materia seis créditos de literatura galega, que deben completarse cos de Panorama da literatura galega II. A comezo de curso pode solicitar ser avaliado segundo os criterios destinados á avaliación continua ou rexerse polos expostos en (2).

Bibliografía. Fontes de información

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Panorama da literatura galega II/V01G160V01303

Otros comentarios

O alumnado de Complementos de Formación cursa con esta materia 6 créditos de literatura galega, que deben completarse cos de Panorama da Literatura Galega II.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lingüística: Introducción ao Estudo da Linguaxe e a Comunicación				
Asignatura	Lingüística: Introdución ao Estudo da Linguaxe e a Comunicación			
Código	V01G160V01105			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS 6	Seleccione FB	Curso 1º	Cuatrimestre 1C
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego			
Departamento	Tradución e lingüística			
Coordinador/a	Rodríguez Yañez, Xoan Paulo			
Profesorado	García-Miguel Gallego, Jose Maria Ramallo Fernandez, Fernando Rodríguez Yañez, Xoan Paulo			
Correo-e	xoanp@uvigo.es			
Web				
Descrición general				

Competencias de titulación

Código	
A3	Abarcar os fundamentos teóricos e aplicados que ofrecen os diferentes paradigmas lingüísticos, así como sintetizar, relacionar e describir as literaturas española, galega e lusófona nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos
A4	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüística e literario
A6	Argumentar os temas e os textos obxecto de estudo de acordo coas convencións académicas, achegando probas e servíndose dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles, especialmente dos orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao.
A8	Formular razoamentos críticos nos ámbitos de estudo lingüístico e literario a fin de adquirir métodos sólidos de análise, que transcendan a simple aproximación intuitiva ás linguas e aos textos obxecto de estudo.
A10	Ser capaces de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar o medio propio na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B1	Que o estudantado demostrase posuír e comprender coñecementos dunha área de estudo que parte da base da educación secundaria, que se adoita atopar nun nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje	
- Coñecer a capacidade lingüística humana e as linguas do mundo.	A3 A4 A10	B1
- Saber cales son as ferramentas conceptuais e analíticas que ofrece a lingüística para o estudo e descrición das linguas.	A3 A4	
- Coñecer as aplicacións da lingüística.	A3 A4	
- Ser capaz de comprender as lecturas introdutorias sobre a linguaxe e as linguas.	A4 A6	B1
- Distinguir os contidos esenciais dos accesorios.	A8	
- Resolver exercicios de carácter básico.	A4	
- Ter habilidade para traballar con datos de linguas descoñecidas, nun nivel básico.	A4	
- Desenvolver habilidades para trasladar as ferramentas e problemas tratados ás linguas de especialización.	A4	

Contidos

Tema

A linguaxe e a lingüística	- Comunicación e linguaxe - Linguaxe, especie e orixe da linguaxe - A lingüística teórica e aplicada
Linguaxe e sociedade	- Linguas e variedades lingüísticas - A diversidade lingüística no mundo - A variación social da linguaxe
Linguaxe e mente	- Linguaxe e pensamento - Linguaxe e cerebro - Adquisición da linguaxe - Bilingüismo e aprendizaxe de segundas linguas
A estrutura das linguas	- Fonética e fonoloxía - Gramática - Semántica
O uso da linguaxe	- Pragmática - Análise do discurso

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Sesión maxistral	27	0	27
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	45	65
Traballos tutelados	0	45	45
Prácticas autónomas a través de TIC	0	8	8
Actividades introdutorias	1	0	1
Probas de resposta curta	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente das bases teóricas e directrices sobre os contidos de cada tema do programa da materia, e discusión co grupo de estudantes. Cada alumno/a deberá desenvolver eses contidos coas lecturas específicas que se indiquen para cada tema (ver Traballos tutelados).
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de exercicios e tarefas que o/a estudante deberá preparar previamente á súa discusión na clase. Os exercicios básicos serven para revisar os conceptos teóricos elementais e aplicalos a datos sinxelos. As tarefas de investigación e os temas de discusión fomentan a reflexión sobre a linguaxe e a interpretación de datos algo máis complexos.
Traballos tutelados	Lectura dos textos introdutorios que se indiquen para cada tema e subtema, e presentación dun informe individualizado dun máximo de 1000 palabras por cada lectura que pode conter un resumo e/ou unha reflexión persoal e/ou un glosario con termos definidos e exemplificados.
Prácticas autónomas a través de TIC	Consulta de materiais docentes, participación en foros de discusión e realización de test de autoavaliación a través da plataforma Tem@.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e a reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Prácticas autónomas a través de TIC	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Traballos tutelados	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Pruebas	Descrición
Probas de resposta curta	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.

Resolución de problemas e/ou exercicios	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
---	---

Avaliación		
	Descrición	Calificación
Sesión maxistral	Asistencia, seguimento e participación activa nas clases teóricas.	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Asistencia, seguimento e participación nas clases dedicadas a resolver os exercicios e os problemas propostos. Achega por parte do estudantado de respostas orais e/ou escritas aos exercicios propostos.	25%
Traballos tutelados	Achega por parte do alumnado de materiais (resumos e similares) sobre as lecturas obrigatorias e opcionais antes e despois de tratar o tema na clase.	15%
Probas de resposta curta	Realización de probas escritas específicas nas que o estudantado demostre que sabe recoñecer, describir e exemplificar os conceptos e termos básicos da materia.	20%
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de probas escritas específicas nas que o alumnado demostre a súa capacidade para resolver problemas e exercicios básicos sobre a linguaxe, as linguas e a comunicación.	30%

Otros comentarios sobre la Evaluación

Contémpnanse dúas posibilidades de avaliación: continua e única. A primeira, recomendada para todo o alumnado, contempla as actividades que se describen na táboa anterior. O alumnado que decida non acollerse a este tipo de avaliación fará un exame global de toda a materia.

Todo o alumnado que non supere a materia satisfactoriamente terá unha segunda oportunidade. Para os que opten por **avaliación continua** aplicaranse os seguintes criterios de avaliación, tendo en conta que só será preciso completar as actividades que non acadaron un resultado satisfactorio na primeira oportunidade:

- Resolución de problemas e/ou exercicios (25%): entrega de respostas escritas aos exercicios propostos durante o curso. O alumnado que non superara a avaliación desta parte na primeira oportunidade deberá entregar unha nova versión revisada
- Traballos tutelados (15%): Aportación de materiais (resumos e similares) sobre as lecturas obrigatorias e opcionais. O alumnado que non superara a avaliación desta parte na primeira oportunidade deberá entregar unha nova versión revisada
- Probas de resposta curta (25%): Realización dunha proba escrita específica na que o alumno demostre que sabe recoñecer, describir e exemplificar os conceptos e termos básicos da materia
- Resolución de problemas e/ou exercicios (35%): Realización dunha proba escrita específica na que o alumno demostre a súa capacidade de resolución de problemas e exercicios básicos sobre a linguaxe, as linguas e a comunicación

O alumnado que opte por **avaliación única** e non superara o exame cuatrimestral terá unha segunda oportunidade no exame final na data oficial prevista pola Facultade no mes de xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía básica (da que se seleccionarán as lecturas obrigatorias do curso)

Alcaraz, Enrique et al (1997): *Diccionario de lingüística moderna*. Barcelona: Ariel.

Crystal, David (1994 [1987]): *Enciclopedia del lenguaje de la Universidad de Cambridge*. (edición española dirigida por Juan Carlos Moreno Cabrera). Madrid, Taurus.

Escandell Vidal, M^a Victoria (coord.) (2009). *El lenguaje humano*. Madrid: Ramón Areces.

Ramallo, F., G. Rei Doval e X. P. Rodríguez Yáñez (eds.) (2000). *Manual de ciencias da linguaxe*. Vigo: Xerais.

Yule, G. (2007). *El lenguaje*. Madrid, Akal (3ª edición)

Recomendacións

Otros comentarios

Contémplanse dúas posibilidades na avaliación: continua e única. A primeira, recomendada para todo o alumnado, contempla as actividades que se describen máis abaixo nesta mesma táboa. O alumnado que decida non acollerse a este tipo de avaliación fará un exame global de toda a materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua: Comunicación oral e escrita: Galego I**

Asignatura	Lingua: Comunicación oral e escrita: Galego I			
Código	V01G160V01201			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	FB	1º	2C
Lengua Impartición				
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernandez Salgado, Xose Antonio			
Profesorado	Fernandez Salgado, Xose Antonio			
Correo-e	xsalgado@uvigo.es			
Web				
Descrición general	A materia Comunicación oral e escrita: galego I, ten como obxectivo consolidar aspectos teóricos e prácticos básicos do galego oral e escrito nos distintos niveis lingüísticos: textual, léxico-semántico, morfosintáctico, fónico e ortográfico.			

Competencias de titulación

Código	
A6	Argumentar os temas e os textos obxecto de estudo de acordo coas convencións académicas, achegando probas e servíndose dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles, especialmente dos orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao.
A7	Participar en debates e actividades de grupo, e organizalos desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico con respecto ás posicións alleas e á tolerancia cara á diversidade social e cultural que se expresa nas linguas e literaturas en cuestión.
A13	Ser competente para utilizar as novas tecnoloxías como recurso metodolóxico, de investigación, didáctico e de comunicación
B2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
- Fundamentar con coñecementos teóricos unha adecuada, coherente e correcta expresión oral e escrita en lingua galega.	A6 A7 B2
- Analizar e valorar criticamente exemplos de expresión oral e escrita en lingua galega.	A7
- Promover a autonomía do alumnado para producir e corrixir diversos tipos de textos orais e escritos, utilizando axeitadamente os recursos da lingua galega.	A13

Contidos

Tema
1. Lingua oral e lingua escrita: características. Ferramentas bibliográficas e dixitais para o seu estudo.
2. Redacción e construción de textos en galego: características e tipos. Lectura, entoación e exposición de textos. O parágrafo. A puntuación. A revisión e presentación de textos.
3. Cuestións sobre o estándar oral galego. Pronuncia de vogais abertas e pechadas, da nasal velar e da fricativa prepalatal xorda. Os grupos cultos. Elisións e contraccións na cadea fónica.
4. Cuestións de ortografía do galego. O uso das grafías. A acentuación. Outros.
5. Cuestións xerais de gramática galega normativa. Morfosintaxe das clases de palabras.

6. Cuestións de léxico galego normativo. O uso dos dicionarios. Castelanismos e outras formas espurias.

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Sesión maxistral	18	36	54
Eventos docentes e/ou divulgativos	0	4	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	22	44	66
Presentacións/exposicións	4	12	16
Actividades introdutorias	2	2	4
Probos de resposta curta	2	0	2
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	2.5	0	2.5
Probos de tipo test	1	0	1
Outras	0.5	0	0.5

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que desenvolverá o alumnado.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates etc. realizados por relatores/as de prestixio, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a utilización de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado, ante o docente e/ou un grupo de estudantes, dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto etc. Pódese levar a cabo individualmente ou en grupo.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	O docente terá titorías individualizadas ou en pequeno grupo co alumnado antes de que este realice a súa exposición. Nesa titoría o profesor aprobará os contidos que vai expor ante todo o estudantado. Por outra parte, na resolución de problemas, con algunhas actividades, o docente comentará, individualmente ou por pequenos grupos, os erros cometidos ou as directrices a seguir no caso de traballos guiados.
Resolución de problemas e/ou exercicios	O docente terá titorías individualizadas ou en pequeno grupo co alumnado antes de que este realice a súa exposición. Nesa titoría o profesor aprobará os contidos que vai expor ante todo o estudantado. Por outra parte, na resolución de problemas, con algunhas actividades, o docente comentará, individualmente ou por pequenos grupos, os erros cometidos ou as directrices a seguir no caso de traballos guiados.
Pruebas	Descrición
Probos de tipo test	O docente terá titorías individualizadas ou en pequeno grupo co alumnado antes de que este realice a súa exposición. Nesa titoría o profesor aprobará os contidos que vai expor ante todo o estudantado. Por outra parte, na resolución de problemas, con algunhas actividades, o docente comentará, individualmente ou por pequenos grupos, os erros cometidos ou as directrices a seguir no caso de traballos guiados.
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	O docente terá titorías individualizadas ou en pequeno grupo co alumnado antes de que este realice a súa exposición. Nesa titoría o profesor aprobará os contidos que vai expor ante todo o estudantado. Por outra parte, na resolución de problemas, con algunhas actividades, o docente comentará, individualmente ou por pequenos grupos, os erros cometidos ou as directrices a seguir no caso de traballos guiados.
Probos de resposta curta	O docente terá titorías individualizadas ou en pequeno grupo co alumnado antes de que este realice a súa exposición. Nesa titoría o profesor aprobará os contidos que vai expor ante todo o estudantado. Por outra parte, na resolución de problemas, con algunhas actividades, o docente comentará, individualmente ou por pequenos grupos, os erros cometidos ou as directrices a seguir no caso de traballos guiados.

Outras	O docente terá titorías individualizadas ou en pequeno grupo co alumnado antes de que este realice a súa exposición. Nesa titoría o profesor aprobará os contidos que vai expor ante todo o estudiantado. Por outra parte, na resolución de problemas, con algunhas actividades, o docente comentará, individualmente ou por pequenos grupos, os erros cometidos ou as directrices a seguir no caso de traballos guiados.
--------	---

Avaliación		
	Descrición	Calificación
Sesión maxistral	Valorarase a asistencia ás clases maxistras, sempre e cando sexa máis do 80% delas.	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Durante o curso, o profesorado especificará que actividades prácticas son avaliadas. Tamén se terá en conta a participación activa na resolución das outras actividades.	20
Presentacións/exposicións	Cada estudante deberá preparar e expoñer oralmente un tema que previamente concertará co docente.	10
Probas de resposta curta	Realizarase unha proba escrita na última semana do cuadrimestre sobre os contidos teórico-prácticos da materia.	20
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Realizarase unha proba na última semana do cuadrimestre, que pode ser ó mesmo tempo ca outra proba de resposta curta, na que o alumnado deberá identificar, corrixir e xustificar erros lingüísticos en textos escritos e orais.	25
Probas de tipo test	Efectuarase unha proba de tipo test para controlar contidos específicos de ortografía, gramática e léxico normativos.	10
Outras	Realizarase unha proba oral na que o estudiantado deberá demostrar que domina suficientemente os trazos fónicos caracterizadores do galego.	10

Otros comentarios sobre la Evaluación

As porcentaxes das puntuacións expresadas arriba só son válidas para o alumnado que asista regularmente á clase (máis do 80% das clases).

O alumnado que non asista regularmente ás clases terá un exame final único en xullo, sobre todos os contidos da materia, na data que dispoña a Facultade. Nese exame haberá unha parte escrita e outra oral: ambas deberán aprobarse.

O alumnado que non supere a materia na convocatoria ordinaria examínase nas convocatorias seguintes, extraordinarias, por medio dun exame escrito (85 %) e unha proba oral de fonética (15 %); esta última será preciso superala para aprobar a materia.

O alumnado que asista regularmente ás clases poderá facer os exames ou probas escritas parciais da materia nas datas que sinala o profesor. En caso de non superar estes parciais, o alumnado poderá recuperar só as partes suspensas nun exame ó final do curso, ou no seu caso no exame da convocatoria de xullo. En todo caso, para aprobar a materia, o alumnado deberá ter aprobados todos os exames escritos das "Probas de tipo test", "Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas" e "Probas de resposta curta", e tamén a "proba oral".

Bibliografía. Fontes de información

Recoméndaselle ao alumnado a compra das *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego* (2003), así como unha **gramática** e un **dicionario** de lingua galega.

GRAMÁTICAS E MANUAIS DE REFERENCIA (van destacadas en negra as recomendadas para este curso)

Carballeira Anllo, X. M.^a (coord.) (2000): *Gran diccionario Xerais da lingua*. Vigo: Edicións Xerais.

Domínguez Dono, X.; A. Rajó Pazó e B. Varándas Gonxález (coords.) (2004): *Diccionario de galego*. Vigo: Ir Indo.

Dosil, B. e X. Riveiro (2004): *Diccionario de ortografía da lingua galega*. A Coruña: Galinova.

Fernández Salgado, B. (dir.) (2004): *Diccionario de usos e dificultades da lingua galega*. Vigo: Galaxia.

García González C. e M. González González (dirs.) (2004):

Diccionario castelán-galego da Real Academia Galega

. A Coruña: Real Academia Galega e Fundación Pedro Barrié de la Maza.

González, M. e A. Santamarina (dirs.) (2004): *Vocabulario da lingua galega (VOLG)*. A Coruña: Real Academia Galega e Instituto da Lingua Galega.

López Taboada, C. e M.^a R. Soto Arias (2008): *Diccionario de fraseoloxía galega*. Vigo: Xerais.

Navaza Blanco, G. (coord.) (1990): *Diccionario Xerais castelán-galego de usos, frases e sinónimos*. Vigo: Edicións Xerais.

Noia Campos, C. e outros (1997): *Diccionario de sinónimos da lingua galega*. Vigo: Galaxia.

Pena, X. R. (2001): *Diccionario Cumio de expresións e frases feitas. Castelán-galego*. Vigo: Edicións do Cumio.

Real Academia Galega e Instituto da Lingua Galega (1998): *Diccionario da Real Academia Galega*. Vigo: Xerais-Galaxia.

Xove Ferreiro, X. (coord.) (2005): *Novo dicionario da lingua galega*. Santiago de Compostela: Obradoiro-Santillana.

Nas clases darase unha guía de referencias bibliográficas máis completa, así como de recursos dispoñibles en internet.

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Comunicación oral e escrita: Galego II/V01G160V01405

Otros comentarios

Para poder seguir a materia cómpre ter un coñecemento previo de lingua galega equivalente ao bacharelato.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Idioma moderno: Lingua portuguesa II				
Asignatura	Idioma moderno: Lingua portuguesa II			
Código	V01G160V01202			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	FB	1º	2C
Lingua Impartición				
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernandez Carballido, Xurxo Pereira Coutinho de Freitas Silva, Marta			
Profesorado	Fernandez Carballido, Xurxo Pereira Coutinho de Freitas Silva, Marta			
Correo-e	xurxo.fernandez@uvigo.es martapereira@uvigo.es			
Web				
Descrición general	Nesta materia preténdese que o alumnado adquira coñecementos intermedios da lingua e culturas de expresión portuguesa			

Competencias de titulación	
Código	
A5	Dispoñer dos coñecementos necesarios para a comprensión, análise, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento dos recursos lingüísticos e literarios para o futuro profesional
A7	Participar en debates e actividades de grupo, e organizalos desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico con respecto ás posicións alleas e á tolerancia cara á diversidade social e cultural que se expresa nas linguas e literaturas en cuestión.
A10	Ser capaces de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar o medio propio na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B5	Que o alumnado desenvolvese aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Competencias de materia		
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje	
Adquirir coñecementos intermedios de lingua portuguesa: comprensión oral e escrita	A5	B5
Adquirir coñecementos intermedios de lingua portuguesa: expresión oral e escrita	A5	B5
Adquirir coñecementos sobre países de lingua oficial portuguesa: aspectos culturais	A10	
Saber traballar en grupo na realización de actividades prácticas nas aulas	A7	

Contidos	
Tema	
Contidos gramaticais	Fonética: revisión; Verbo: revisión; Verbo: presente de subxuntivo, imperativo, pretérito perfecto composto de indicativo, pretérito pluscuamperfecto composto e simple, infinitivo conxugado; Pronomes persoais; Pronomes: colocación do pronome átono; Acentuación ortográfica; Preposicións.
Contidos lexicais	Utensilios de cociña; Saúde; Profesións; Personalidade; Clima e tempo atmosférico; Tecnoloxías da información e comunicación; Léxico relacionado co ensino; Correspondencia formal; Curriculum vitae.

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Sesión maxistral	21	45	66
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	28	40
Traballos de aula	12	25	37
Outros	4	0	4
Probos de resposta curta	1	0	1
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1

Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas. 1

0

1

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Sesións teóricas
Resolución de problemas e/ou exercicios	Sesións prácticas
Traballos de aula	Sesións prácticas - traballo en grupo
Outros	

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Atención a problemas específicos do alumnado durante as sesións prácticas
Traballos de aula	Atención a problemas específicos do alumnado durante as sesións prácticas

Avaliación

	Descrición	Calificación
Sesión maxistral	Proba teórica escrita	25
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba práctica escrita	25
Traballos de aula	Realización/presentación de traballos varios	50

Otros comentarios sobre la Evaluación

1. A realización/presentación de traballos varios inclúe tamén:

Bibliografía. Fontes de información

Dicionário da Língua Portuguesa 2011, Porto Editora, 2010. (ISBN: 978-972-0-01564-8)

Dicionário Moderno de Verbos Portugueses, Porto Editora, 2010. (ISBN: 978-972-0-05756-3)

Prontuário da Língua Portuguesa, Porto Editora, 2010. (ISBN: 978-972-0-01438-2)

COIMBRA, O. M.; COIMBRA, I. Gramática Activa 1, Lidel (ISBN: 978-972-757-172-7)

COIMBRA, O. M.; COIMBRA, I. Gramática Activa 2, Lidel (ISBN:978-972-757-173-4)

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lingua clásica: Lingua latina				
Asignatura	Lingua clásica: Lingua latina			
Código	V01G160V01203			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS 6	Seleccione FB	Curso 1º	Cuatrimestre 2C
Lingua Impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Ledo Lemos, Francisco Jose			
Profesorado	Ledo Lemos, Francisco Jose			
Correo-e	ledolemos@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/ledolemos			
Descrición general	curso básico de lingua latina			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Dominar a comunicación cos e coas falantes das linguas de estudo no grao, en diferentes contextos sociais, profesionais e culturais, desenvolvendo a capacidade de comprensión e expresión oral e escrita, con tolerancia cara á diversidade social e cultural como resultado de defender os dereitos fundamentais de igualdade social, de xénero, de raza e de orientación sexual, e os valores propios da democracia e a cultura da paz.
A2	Identificar, comprender e apreciar as principais contribucións das literaturas do español (en España e en América) e do galego, con especial sensibilidade para as literaturas emparentadas, como son as que corresponden ás linguas neolatinas e en particular a portuguesa
A3	Abarcar os fundamentos teóricos e aplicados que ofrecen os diferentes paradigmas lingüísticos, así como sintetizar, relacionar e describir as literaturas española, galega e lusófona nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos
A4	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüística e literario
A5	Dispoñer dos coñecementos necesarios para a comprensión, análise, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento dos recursos lingüísticos e literarios para o futuro profesional
A8	Formular razoamentos críticos nos ámbitos de estudo lingüístico e literario a fin de adquirir métodos sólidos de análise, que transcendan a simple aproximación intuitiva ás linguas e aos textos obxecto de estudo.
A12	Posuír unha conciencia crítica ante mecanismos de exclusión e discriminación das mulleres na linguaxe
B1	Que o estudantado demostrase posuír e comprender coñecementos dunha área de estudo que parte da base da educación secundaria, que se adoita atopar nun nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre os temas destacados de índole social, científica ou ética.
B4	Que as/os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que o alumnado desenvolvese aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Competencias de materia		
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje	
Traducir textos latinos clásicos e medievais de dificultade media.	A1	B1
	A3	B2
	A4	B3
	A5	B4
	A8	B5
Coñecer os elementos básicos da fonética, morfoloxía e sintaxe do latín e saber aplicalos.	A3	B1
	A4	B3
		B5
Coñecer un léxico latino elemental e recoñecer as súas derivacións etimolóxicas.	A1	B1
	A2	B2
	A4	B3
		B5

Recoñecer as continuidades e as discontinuidades entre o latín e o galego e o castelán dos elementos fonéticos, gramaticais e léxicos.	A1 A3 A4 A5 A8	B1 B2 B3 B5
Coñecer os datos obxectivos que a lingüística histórico comparada aporta sobre os problemas do xénero gramatical.	A12	B3

Contidos

Tema	
Contexto histórico, lingüístico e cultural do latín	As orixes indoeuropeas. As linguas itálicas. A expansión do latín na antigüidade. Evolución e conservación do latín na Idade Media.
Fonética, fonoloxía e escritura	O alfabeto latino. A reconstrución da pronuncia na época clásica. A acentuación. Semellanzas e diferencias máis importantes entre o sistema fonolóxico latino e o galego e castelán.
Morfoloxía	A conxugación verbal. A declinación nominal e pronominal. O sufixo do comparativo de superioridade e de superlativo.
Sintaxe	O sistema de casos. Complementariedade entre casos e preposicións. A 'consecutio temporum' e os usos do subxuntivo. O segundo termo de comparación e o superlativo relativo. As oracións de relativo. Os participios e o xerundivo: participios concertados; participios absolutos; perifrástica. O infinitivo. O infinitivo con suxeito en acusativo. A construción 'persoal'. O xerundio: a súa complementariedade con infinitivos e xerundivos. O supino. A conxunción 'cum' e os seus usos. Os diferentes usos do 'ut'. O período condicional. Outras construcións subordinadas completivas. Outras construcións subordinadas circunstanciais.
Vocabulario	O enunciado dos verbos latinos. Listado dos verbos latinos máis frecuentes. O enunciado dos substantivos e dos adxectivos. Listado dos substantivos e adxectivos latinos máis frecuentes. Peculiaridades dos adverbios. Listado dos adverbios latinos máis frecuentes.
Tradución	Recomendacións para a tradución directa (de latín a galego ou español) e inversa (do galego ou español ao latín). O uso do dicionario.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Sesión maxistral	32	32	64
Resolución de problemas e/ou exercicios	11	66	77
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	0	5
Probas de resposta curta	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos gramaticais, coa aclaración de dúbidas puntuais que lle poidan plantexar os alumnos.
Resolución de problemas e/ou exercicios	A gramática explicada nas clases maxistras debe ser levada á práctica mediante exercicios específicos e traducións. A maior parte destes exercicios serán preparados primeiro na casa polos alumnos e corregidos despois nas clases prácticas. Por outra banda, en todas ou case todas as clases prácticas se proporá aos alumnos un exercicio que cada un deles deberá resolver individualmente e que será considerado como o principal mecanismo de avaliación.

Atención personalizada	
Metodologías	Descripción
Sesión maxistral	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Pruebas	Descripción
Probas de resposta curta	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.

Avaliación		
	Descripción	Calificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de probas escritas específicas nas que o alumnado demostre a súa capacidade para recoñecer a morfoloxía e sintaxe latina, e para traducir textos. Faranse ao longo de todo o curso.	70
Probas de resposta curta	Realización de probas escritas nas que o estudantado demostre que coñece determinados datos concretos da fonética ou gramática latina	15
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Desenvolvemento dun tema, no que o estudante demostre a súa capacidade para integrar nun sistema diversos datos.	15

Otros comentarios sobre la Evaluación

N
a
s
e
g
u
n
d
a
c
o

Bibliografía. Fontes de información

DICIONARIOS ESCOLARES

Segura Munguía, Santiago, *Nuevo diccionario etimológico latín-español y de las voces derivadas*; Bilbao, Univ. de Deusto, 2006. ISBN 9788474857542

Iter 2000: *Diccionario ilustrado latino-español*, Barcelona, Sopena, 1999; ISBN 8430311548.

Diccionario ilustrado latino-español, español-latino (VOX-SPES) ISBN 9788471535962 [consultable en Internet: <http://www.scribd.com/doc/3283274/Diccionario-Vox-Latin>]

Glaire P.G.W (ed.), *The Oxford Latin Dictionary*; Oxford, 1968-1982.

Gaffiot & Flobert: *Dictionnaire Latin-Français (Le Grand Gaffiot)*. París, Hachette, 2000 [consultable en Internet: <http://www.lexilogos.com/latin/gaffiot.php>]

Pódense atopar todo tipo de dicionarios latinos na seguinte páxina electrónica:

http://www.lexilogos.com/latin_langue_dictionnaires.htm

Guillén Cabañero, José, *Gramática latina histórico-teórico-práctica*; Salamanca, Ediciones Sígueme, 1963 [hai moitas edicións]

s
s
e
g
u
i

Rubio, Lisardo, *Nueva sintaxis latina simplificada*; Madrid, Ediciones Clásicas, 1995

Segura Munguía, Santiago, *Gramática Latina*; Deusto, Universidad de Deusto [reimpresión da edición de 1954]; ISBN 9788474859255.

Ørberg, Hans H., *Lingua Latina per se illustrata, pars I: Familia Romana*; ISBN 9788895611099.

Rubio, Lisardo, *Nueva gramática latina: ejercicios*; Barcelona, Editorial Coloquio, 1985.

Bassols De Climent, M.: *Fonética Latina* (cun apéndice sobre "Fonemática latina" por S. Mariner), Madrid, 1976.

Baños, José Miguel (coordinador), *Sintaxis del latín clásico*; Madrid, Liceus; ISBN 9788498228441.

Monteil P., *Éléments de phonétique et de morphologie du latin*; París, 1970 [tradución española de C. Fernández: *Elementos de fonética y morfología del latín*, Sevilla 1992]

Niedermann M., *Précis de phonétique historique du latin*, París, 4ª edición, 1968.

Touratier Chr., *Syntaxe latine*, Louvain-la-Neuve, 1994, 754 p. (Bibliothèque des cahiers de l'Institut de linguistique de Louvain, 80).

Recomendacións

Otros comentarios

Cómpre que os alumnos teñan xa os coñecementos elementais que, en principio, se deben adquirir no bacharelato. Os alumnos que non teñan coñecementos previos de latín deberían adquirir pola súa conta os rudimentos no cuadrimestre previo a cursar a materia.

Suponse, por outra banda, que os alumnos teñen unha base relativamente sólida en fonoloxía, morfoloxía e sintaxe do galego e castelán.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura: Panorama da literatura en lingua española I**

Asignatura	Literatura: Panorama da literatura en lingua española I			
Código	V01G160V01204			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	FB	1º	2C
Lengua	Castelán			
Impartición				
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Chas Aguion, Antonio			
Profesorado	Chas Aguion, Antonio			
Correo-e	achas@uvigo.es			
Web				
Descrición general				

Competencias de titulación

Código	
A2	Identificar, comprender e apreciar as principais contribucións das literaturas do español (en España e en América) e do galego, con especial sensibilidade para as literaturas emparentadas, como son as que corresponden ás linguas neolatinas e en particular a portuguesa
A3	Abarcar os fundamentos teóricos e aplicados que ofrecen os diferentes paradigmas lingüísticos, así como sintetizar, relacionar e describir as literaturas española, galega e lusófona nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos
A6	Argumentar os temas e os textos obxecto de estudo de acordo coas convencións académicas, achegando probas e servíndose dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles, especialmente dos orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao.
A7	Participar en debates e actividades de grupo, e organizalos desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico con respecto ás posicións alleas e á tolerancia cara á diversidade social e cultural que se expresa nas linguas e literaturas en cuestión.
A9	Planificar, estruturar e desenvolver ensaios escritos e presentacións orais en español e en galego, formulando hipóteses cunha metodoloxía apropiada para transmitir ideas eficaces, de acordo coas convencións académicas, e argumentando os razoamentos expostos.
A13	Ser competente para utilizar as novas tecnoloxías como recurso metodolóxico, de investigación, didáctico e de comunicación
B2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
- Argumentar os temas e textos obxecto de estudo de acordo coas convencións académicas, achegando probas e servíndose dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles, especialmente dos orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao.	A6
- Sintetizar, relacionar e describir a literatura en lingua española nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos.	A3
- Identificar, comprender e apreciar as principais achegas da literatura do español, en España e en América.	A2
- Participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico, con respecto ás posicións alleas e á tolerancia cara á diversidade social e cultural que se expresa nas linguas e literaturas en cuestión.	A7
- Posuír as ferramentas e as técnicas metodolóxicas básicas para o estudo e a análise literario.	A9
- Ser competente para utilizar as novas tecnoloxías como recurso metodolóxico, de investigación, didáctico e de comunicación.	A13
- Posuír os coñecementos necesarios para comprender, desenvolver, analizar, avaliar e aproveitar, para o futuro profesional, os recursos literarios.	B2

Contidos	
Tema	
1. Introducción á literatura en lingua española.	1.1. Caracterización e límites. 1.2. Fontes para o seu estudo e investigación. 1.3. Metodoloxía do traballo de investigación en literatura española.
2. Panorama da literatura en lingua española da Idade Media.	2.1. Poesía. 2.2. Prosa. 2.3. Orixes do teatro.
3. Panorama da literatura en lingua española dos séculos XVI e XVII.	3.1. Poesía 3.2. Prosa 3.3. Teatro

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Sesión maxistral	20	20	40
Traballos de aula	16	0	16
Titoría en grupo	8	0	8
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	0	2
Traballos tutelados	0	28	28
Seminarios	2	0	2
Actividades introdutorias	4	0	4
Traballos e proxectos	0	50	50

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Nas clases teóricas preséntolle ao alumnado cada un dos temas de maneira organizada, proporcionándolle unha selección bibliográfica, que comento ao inicio de cada un deles, e un guión cos principais aspectos, todo isto sen descoidar a importancia dos textos literarios. Aínda que se trata dun método de ensinanza fundamentalmente temático e que pretende transmitir o maior número de contidos ao maior número de estudantes no menor tempo posible, procuro, con todo, suscitar a participación do alumnado, de modo que poida intervir, preguntar ou participar na exposición.
Traballos de aula	Considero a práctica como parte complementaria da exposición teórica. Por iso, continuamente faremos aplicacións prácticas dos conceptos expostos, tanto nas sesións maxistras como nos seminarios. Para o primeiro dos temas, organizo exercicios baseados en cuestións de carácter metodolóxico e instrumental, como buscas bibliográficas guiadas, elaboración de pequenos repertorios bibliográficos ou cotexo de diferentes sistemas de citación. Para os outros dous bloques temáticos, concédolle especial importancia ao comentario de textos, complemento indispensable ás explicacións teóricas, polo que procuro que a explicación sobre unha obra ou un xénero vaia inmediatamente acompañada polo comentario dun fragmento ou da totalidade desta, mostrando así a utilidade dos coñecementos teóricos para facer unha lectura mellorada do texto. Así mesmo, nas clases prácticas tamén poden realizarse outras actividades, como a confección de fichas de lectura, recensións e sínteses sobre a lectura dalgún traballo crítico.
Titoría en grupo	Horas distribuídas ao longo do curso, de carácter obrigatorio, fixadas no horario oficial e correspondentes á docencia presencial. Nelas aclárolle ao alumnado, entre outros aspectos, nocións acerca do manexo de fontes instrumentais (catálogos, bases de datos etc.), explicacións de cuestións de carácter metodolóxico, resolución de dúbidas suscitadas na elaboración dos diferentes traballos do/a estudante así como nas lecturas, ou ben atendo á revisión de conceptos.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Teño prevista a asistencia dun/unha especialista na materia para que pronuncie unha conferencia, cuxa data lla anticipo ao alumnado. Será no espazo reservado ás horas presenciais e sobre un dos contidos do programa.

Traballos tutelados	Considero, dentro deste apartado, diferentes actividades que ha de realizar o estudantado. Antes de todo, e tratándose dunha materia de literatura, ten que realizar a lectura dunha serie de obras, tanto fontes primarias como secundarias, obrigatorias e optativas (das que informo no apartado correspondente). A este apartado de traballos (punto 4: metodoloxías), asígnolle 34 horas de traballo persoal do alumnado; da correcta asimilación destas lecturas dará conta a elaboración das probas (traballos e proxectos, probas escritas). Así mesmo, e dentro do apartado de probas, o/a estudante ha de entregar, en correspondencia cos diferentes bloques temáticos do programa, os seguintes traballos obrigatorios: 1. Busca bibliográfica, no catálogo da biblioteca do centro, de todas as edicións correspondentes a un título determinado, dentro do corpus de lecturas obrigatorias do apartado de literatura española medieval e dos Séculos de Ouro desta materia, e posterior clasificación xustificada do tipo de edición, de acordo co listado que organizará o profesor nas horas dedicadas ás actividades introdutorias. A data de entrega será a segunda semana lectiva de abril de 2010. 2. Unha ficha de lectura dalgunha das obras incluídas entre as lecturas obrigatorias. Nelas, informarase dos principais aspectos que afectan tanto ao contido (temas e subtemas, análise dos personaxes, estrutura etc.) como á forma (métrica, lingua, recursos estilísticos, técnicas narrativas etc.). A asignación realizarase nas primeiras sesións das actividades introdutorias, e a data de entrega non será posterior á última semana de maio de 2010. 3. Un comentario literario de texto, de acordo coas directrices que se proporcionarán nas sesións introdutorias, pero tamén nas clases prácticas e nas titorías colectivas. Os textos, que se adxudicarán a cada un/unha dos/as estudantes, extraeranse de entre as lecturas obrigatorias. A data de entrega non será posterior á última semana lectiva de maio.
Seminarios	Os seminarios permiten a análise máis detida dun tema. Previamente, proporcionareille material ao alumnado para que nas súas sesións se convertan non só en receptores de información, senón que tamén poidan contribuír, cos seus xuízos, á explicación do tema ou da obra que se trate de analizar.
Actividades introdutorias	Nas primeiras horas de docencia presencial, prevexo organizar a marcha da materia. Posto que se trata de estudantes de primeiro curso, exporei a metodoloxía, procurando anticipar e aclarar aquelas cuestións que afecten ao desenvolvemento do curso. Así mesmo, nestas sesións introdutorias adxudicaráselle os traballos a cada alumno/a matriculado/a.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Tanto nas horas dedicadas ás actividades introdutorias como nas que, ao longo do curso, lles asigno ás titorías en grupo, ambas en horario presencial, exporeille ao alumnado aspectos relativos á metodoloxía da materia e ao seu seguimento . Así mesmo, atenderei á marcha dos traballos asignados, organizando un control individualizado de cada estudante, expoñendo os principios metodolóxicos que ha de rexer a súa elaboración, así como os fundamentos para a súa avaliación. Para realizar esta supervisión personalizada, o alumnado terá asignadas as horas de contacto co profesor, de carácter obrigatorio, ademais de aquelas optativas que poida precisar.
Titoría en grupo	Tanto nas horas dedicadas ás actividades introdutorias como nas que, ao longo do curso, lles asigno ás titorías en grupo, ambas en horario presencial, exporeille ao alumnado aspectos relativos á metodoloxía da materia e ao seu seguimento . Así mesmo, atenderei á marcha dos traballos asignados, organizando un control individualizado de cada estudante, expoñendo os principios metodolóxicos que ha de rexer a súa elaboración, así como os fundamentos para a súa avaliación. Para realizar esta supervisión personalizada, o alumnado terá asignadas as horas de contacto co profesor, de carácter obrigatorio, ademais de aquelas optativas que poida precisar.
Traballos tutelados	Tanto nas horas dedicadas ás actividades introdutorias como nas que, ao longo do curso, lles asigno ás titorías en grupo, ambas en horario presencial, exporeille ao alumnado aspectos relativos á metodoloxía da materia e ao seu seguimento . Así mesmo, atenderei á marcha dos traballos asignados, organizando un control individualizado de cada estudante, expoñendo os principios metodolóxicos que ha de rexer a súa elaboración, así como os fundamentos para a súa avaliación. Para realizar esta supervisión personalizada, o alumnado terá asignadas as horas de contacto co profesor, de carácter obrigatorio, ademais de aquelas optativas que poida precisar.

Avaliación

	Descrición	Calificación
Sesión maxistral	A asistencia e participación nas horas presenciais (sexan teóricas, prácticas ou outras consignadas na guía) asignadas á asignatura contarán un 10% na calificación final para quen opte pola avaliación continua.	10
Traballos de aula	Ao longo do curso faranse diferentes exercicios na aula, correspondentes aos diferentes temas e contidos da guía. Poderanse corrixir na mesma aula ou recollese, dependendo da entidade dos mesmos (por exemplo: comentarios métricos, retóricos, análises de fragmentos, etc.). A suma destes traballos contará un 20% para os alumnos que opten pola avaliación continua.	20

Traballos e proxectos	A realización dos traballos, a súa entrega na data e a avaliación positiva destes será condición indispensable para superar a materia. Terase en conta a correcta asimilación dos contidos, pero tamén a utilización adecuada dos instrumentos metodolóxicos, que serán expostos nas titorías colectivas, a presentación formal, así como a redacción. Os traballos terán un peso dun 70 % da cualificación final da materia.
-----------------------	---

70

Otros comentarios sobre la Evaluación

Na primeira convocatoria para poder optar á avaliación continua cómpre asistir ás horas presenciais e entregar en prazo os traballos obrigatorios. Para a segunda convocatoria o alumnado terá que facer un único exame no que se evaluará de todo o contido da materia. A proba constará de polo menos unha pregunta teórica, na que se esixirá o coñecemento de conceptos explicados nas sesións teóricas ou prácticas, así como unha o varias preguntas de tipo práctico, dacordo cos contidos do temario.



Bibliografía. Fontes de información

1) F. Gómez Redondo (ed.), **Selección de: Poesía española I. Edad Media: juglaría, clerecía y romancero**, Barcelona, Crítica, 1996.,

2) Fernando de Rojas., **La Celestina**, (ediciones: Crítica, Castalia, Cátedra),

3) J. M. Blecua (ed.), **Selección de: Poesía de la Edad de Oro, I: Renacimiento**, Madrid, Castalia, 1984 (3ª edic. 2003).,

5) J. M. Blecua (ed.), **Selección de: Poesía de la Edad de Oro, II: Barroco**, Madrid, Castalia, 1988 (3ª edic. 2003).,

4) F. Rico (ed.), **Lazarillo de Tormes**, Madrid, Cátedra, 2005 (18ª edición),

Además de las lecturas obligatorias, para cada uno de los temas, se entregará al alumnado la bibliografía específica.

Ademais das lecturas obrigatorias, para cada un dos temas, entregaráselle ao alumnado a bibliografía específica.

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

(*)/

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura: Teoría de la literatura				
Asignatura	Literatura: Teoría de la literatura			
Código	V01G160V01205			
Titulación	Grado en Estudios de Gallego y Español			
Descriptores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	FB	1º	2C
Lengua Impartición	Castellano			
Departamento	Literatura española y teoría de la liter			
Coordinador/a	Romo Feito, Fernando			
Profesorado	Romo Feito, Fernando			
Correo-e	romo@uvigo.es			
Web				
Descripción general				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Dominar la comunicación con los y las hablantes de las lenguas de estudio en el grado, en diferentes contextos sociales, profesionales y culturales, desarrollando la capacidad de comprensión y expresión oral y escrita, con tolerancia hacia la diversidad social y cultural resultado de la defensa de los derechos fundamentales, de igualdad social, de género, raza y orientación sexual, y los valores propios de la democracia y la cultura de la paz
A3	Abarcar los fundamentos teóricos y aplicados que ofrecen los diferentes paradigmas lingüísticos, así como sintetizar, relacionar y describir las literaturas española, gallega y lusófona en sus distintos ámbitos culturales y sociales, períodos, géneros y movimientos
A4	Conocer los métodos básicos del estudio y análisis lingüístico y literario
A6	Argumentar los temas y textos objeto de estudio de acuerdo con las convenciones académicas, aportando pruebas y sirviéndose de los recursos bibliográficos y electrónicos disponibles, especialmente de los orientados a la investigación lingüística y literaria y a la docencia de las lenguas impartidas en el grado
A8	Formular razonamientos críticos en los ámbitos de estudio lingüístico y literario a fin de adquirir métodos sólidos de análisis, que trasciendan la mera aproximación intuitiva a las lenguas y textos objeto de estudio
A10	Ser capaces de apreciar otras culturas y expresiones artísticas y competentes para sensibilizar al entorno propio en la apreciación de la diversidad intercultural. Explorar además las repercusiones sociales, profesionales, educativas y culturales de los usos lingüísticos y del aprendizaje de las lenguas estudiadas en el grado
A11	Mostrar sensibilidad para las aportaciones hechas por las mujeres a la literatura y la cultura producida en español, gallego y portugués en sus diferentes ámbitos geográficos y culturales. Entender las funciones del canon, su formación y sus agentes, y valorar las exclusiones que genera (por ejemplo, la exclusión de los textos de escritoras), particularmente en los diferentes ámbitos geográficos y culturales de las lenguas gallega y española
A13	Ser competente para utilizar las nuevas tecnologías como recurso metodológico, de investigación, didáctico y de comunicación
B1	Que las/los estudiantes hayan demostrado poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio
B2	Que las/los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio
B3	Que las/los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética
B4	Que las/los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado

Competencias de materia		
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje	
Saber apreciar la diferencia estética.	A10 A11	B2 B3
Ser capaces de reflexionar acerca de la ontología y función de la literatura.	A3 A4	
Saber relacionar los textos literarios con su contexto.	A4	B3
Comentar textos literarios diversos relacionándolos con el género al que correspondan y sabiendo justificar esa adscripción.	A4 A8	B2 B3

Ser capaces de leer textos de Teoría de la Literatura de orientaciones teóricas diversas situándolos en la que corresponda.	A4 A8	B1 B2
Ser capaces de exponer oralmente de forma sintética su comprensión de los textos, literarios o teóricos.	A1 A8 A13	B2 B4
Ser capaces de reseñarlos por escrito.	A1 A4 A6	B2

Contenidos

Tema	
1. ¿Qué es la literatura?	1.1. Recorrido histórico por la ontología de la literatura.
2. Funciones de la literatura	2.1. Paideia y hedonismo. 2.2. La literatura como icono sagrado. 2.3. La literatura es un arma cargada de futuro.
3. La comunicación literaria	3.1. Los sujetos de la comunicación literaria: el sujeto que escribe y el sujeto que lee. 3.2 La obra literaria. El texto literario: oralidad y escritura. Condiciones simbólicas de los textos literarios. Condiciones pragmáticas. Textualidad. Ficcionalidad. Intertextualidad. 3.3. El contexto. El conocimiento extrínseco de la literatura. Literatura y "persona" (biografía, psicología). Literatura y sociedad. Literatura e ideas. Literatura y estética. Literatura y otras artes: la dimensión artística.
4. Métodos y paradigmas de estudio de la obra literaria	4.1. Poéticas autoriales y de la recepción. Teoría psicoanalítica. 4.2. Poéticas textuales: formalismos. 4.3. Poéticas sociológicas. 4.4. Poéticas postestructuralistas y postmodernas

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	3	3	6
Sesión magistral	28	56	84
Tutoría en grupo	4	0	4
Eventos docentes y/o divulgativos	3	3	6
Presentaciones/exposiciones	2	4	6
Trabajos tutelados	4	8	12
Trabajos y proyectos	4	8	12
Pruebas de respuesta larga, de desarrollo	2	8	10
Pruebas prácticas, de ejecución de tareas reales y/o simuladas.	2	8	10

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodologías

	Descripción
Actividades introductorias	Presentación de la materia y explicación de los contenidos del temario, así como advertencia sobre los prerequisites para poder tener un buen resultado en el curso de la materia.
Sesión magistral	El profesor explicará siempre en profundidad los temas que se tratarán en la materia, con una bibliografía mínima y posibilidad de intervenir el alumnado.
Tutoría en grupo	Presentación y explicación de la estructura del temario, y preparación de los trabajos que deben ser expuestos, donde se resolverán todas las dudas que pueda haber con anterioridad a la exposición.
Eventos docentes y/o divulgativos	El alumnado asistirá a conferencias o a cualquier otro evento formativo que se organice en la Facultad y tenga relación con la materia.
Presentaciones/exposiciones	Presentaciones, orientadas por el profesor, de las conclusiones alcanzadas en algunos de los trabajos
Trabajos tutelados	Lecturas de obras, sobre las que versarán los trabajos y proyectos. Ejercicios de fichas bibliográficas. Comentarios de texto. Exposiciones en clase

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Actividades introductorias	Se intentará seguir la marcha de cada alumno/a en tutorías individuales, y en las de grupo se orientará al alumnado antes de cada elaboración y exposición de un trabajo, para garantizar que éste no llegue con dudas (teóricas o metodológicas) a su defensa del tema. Lo mismo vale para la resolución de dudas cara a las pruebas finales.

Tutoría en grupo	Se intentará seguir la marcha de cada alumno/a en tutorías individuales, y en las de grupo se orientará al alumnado antes de cada elaboración y exposición de un trabajo, para garantizar que éste no llegue con dudas (teóricas o metodológicas) a su defensa del tema. Lo mismo vale para la resolución de dudas cara a las pruebas finales.
Trabajos tutelados	Se intentará seguir la marcha de cada alumno/a en tutorías individuales, y en las de grupo se orientará al alumnado antes de cada elaboración y exposición de un trabajo, para garantizar que éste no llegue con dudas (teóricas o metodológicas) a su defensa del tema. Lo mismo vale para la resolución de dudas cara a las pruebas finales.
Presentaciones/exposiciones	Se intentará seguir la marcha de cada alumno/a en tutorías individuales, y en las de grupo se orientará al alumnado antes de cada elaboración y exposición de un trabajo, para garantizar que éste no llegue con dudas (teóricas o metodológicas) a su defensa del tema. Lo mismo vale para la resolución de dudas cara a las pruebas finales.
Pruebas	Descripción
Trabajos y proyectos	Se intentará seguir la marcha de cada alumno/a en tutorías individuales, y en las de grupo se orientará al alumnado antes de cada elaboración y exposición de un trabajo, para garantizar que éste no llegue con dudas (teóricas o metodológicas) a su defensa del tema. Lo mismo vale para la resolución de dudas cara a las pruebas finales.
Pruebas de respuesta larga, de desarrollo	Se intentará seguir la marcha de cada alumno/a en tutorías individuales, y en las de grupo se orientará al alumnado antes de cada elaboración y exposición de un trabajo, para garantizar que éste no llegue con dudas (teóricas o metodológicas) a su defensa del tema. Lo mismo vale para la resolución de dudas cara a las pruebas finales.

Evaluación		
	Descripción	Calificación
Trabajos tutelados	Se valorará el resultado final del trabajo tutelado: su profundidad en el tratamiento de la temática y la capacidad para hacer una lectura crítica de los materiales de trabajo.	20
Trabajos y proyectos	La realización de los trabajos, su entrega en la fecha y la evaluación positiva de estos será condición indispensable para superar la materia. Se tendrá en cuenta la correcta asimilación de los contenidos, pero también la utilización adecuada de los instrumentos metodológicos, que serán expuestos en las tutorías colectivas, la presentación formal, así como la redacción. Los trabajos tendrán un peso de un 70 % de la calificación final de la materia.	50
Pruebas de respuesta larga, de desarrollo	Se entiende que son necesarias para el alumnado que no haya superado el curso mediante evaluación continua, o que desee subir de nota. La fecha del examen será fijada por la Junta de Facultad. Han de contestar a dos tipos de preguntas: a) Desarrollo de un tema de acuerdo con los contenidos de la guía docente expuestos y elaborados en las sesiones presenciales.	10
Pruebas prácticas, de ejecución de tareas reales y/o simuladas.	b) Prueba práctica, que consiste en la elaboración de un comentario literario de alguna de las obras analizadas en las sesiones presenciales. Ambas pruebas, de respuesta larga y la práctica de comentario de textos, supondrán, como máximo, un 30 % del peso total de la calificación.	20%

Otros comentarios sobre la Evaluación

Se sigue la evaluación continua, que exige la asistencia como mínimo al 80% de las clases, y con participación en las actividades. Si no se puede cumplir esta condición, hay que advertirlo al profesor argumentándolo, y al principio de las clases

En los días marcados por la FFT se realizará una prueba a la que podrán presentarse:

a) quienes quieran subir nota;

b) quienes no hayan llegado al aprobado con las actividades del curso;

c) quienes no hayan podido seguir el curso de modo presencial o quienes, o deseen optar por presentarse sólo al examen final. El examen consistirá en: 1) dos preguntas de respuesta larga cuyos enunciados coincidan con los de los contenidos del programa, o bien se dejen reducir fácilmente a ellos; 2) una prueba práctica de comentario de texto, en el cual habrá que reconocer alguna de las estructuras o contenidos del programa. El examen será común para todo el alumnado de 'a', 'b', o 'c', pero el criterio de corrección se adecuará a las distintas situaciones enumeradas: a los procedentes de evaluación continua se les tiene en cuenta las notas conseguidas en ésta. El examen de segunda convocatoria tendrá la misma estructura que el anterior, pero en él el alumnado habrá de demostrar su suficiencia en la globalidad de la materia, es decir, que no se guardan notas.

Fuentes de información

AGUIAR E SILVA, Vítor Manuel de, **Teoria da literatura, vol. I.**, Almedina,

CULLER, Jonathan, **Breve introducción a la teoría literaria**, Crítica,

EAGLETON, Terry, **Una introducción a la teoría literaria**, FCE,

ESTÉBANEZ CALDERÓN, Demetrio, **Diccionario de Literatura**, Alianza,

GARRIDO GALLARDO, Miguel Ángel, **Introducción a la Teoría de la Literatura**, Síntesis,

REIS, Carlos, **O conhecimento da literatura. Introdução aos estudos literários**, Almedina,

VILLANUEVA, Darío (coord.), **Curso de Teoría de la Literatura**, Taurus,

WELLEK, René, WARREN, Austin, **Teoría literaria**, Gredos,
